

Motiválatlanul

Szabó Franciska kiállítása

GARAMI GRÉTA

Óbudai Kulturális Központ, 2018. XII. 7. – 2019. I. 25.

Szabó Franciska festészetét kifogástalan mesterségbeli tudás, valamint az olyan társadalmi és személyes témák iránti érdeklődés jellemzi, mint a művész-tanár lét problematikája vagy a közmunka kérdése. Már korábbi sorozatai is foglalkoztak az oktatásban megélt mindennapok ellentmondásaival és a művésziskolai élet sokszor abszurd élményeivel. A hanyagul összetekercselt és a sarokba hajtott, csomagolópapírra készült rajzokat

erőteljesen kettéválasztja a lépcsős korlátja. Kopott, barnás szürkésége és monotonitása a fejét karjába hajtó fiú levertségére felel. A korlát egyben a művészstanár előtt álló probléma szimbóluma is, amennyiben a mesterség átadása mellett az oktatónak a lelket formáló szerepére is rámutat.

Szabó Franciska másik új témája a *Láthatóság* címet viseli, és korábbi, *Unatkozók* című kis méretű sorozatának szemléletét viszi tovább. Az *Unatkozók* képein a nagyvárosi elidegenedés szimbólumaiként megjelenő, maguk elé bámuló figurák ücsörögnek, támaszkodnak a metróra. A szinte árnyként megjelenő alakok helyett a *Láthatóság*-széria darabjain a láthatósági mellény világító fluorsárgája emeli ki a festmények szereplőit. A képek az utcán és tereken dolgozó emberek helyzetére kérdeznak ugyanis rá, a közmunkaprogramba beleragadt, nyilvános helyen dolgozni kénytelen, arcnélküli ember kiszolgáltatott állapotáról szólnak.

A láthatósági mellény – mint a kódotl egyéni és társadalmi kudarc stigmája – Szabó Franciska munkáin az egész problémakörre rávilágító szimbólummá lesz. Az alkotó azt a kérdést feszegeti, mennyire válik bélyeggé a ruhadarab, mennyiben reklámfelületté az azt viselő. Akinek láthatóságát mellénye garantálja, az elvégre valójában láthatatlan: az utcakép részévé, tájidegen motívummá válik a szürke-barna környezetben.

Fotó: Szabó Júlia

Fotó: Szabó Júlia

SZABÓ FRANCISKA:

Láthatóság – Közmunka 4., 2017, vegyes technika, vászon, 80×80 cm

SZABÓ FRANCISKA:

Láthatóság – Közmunka 2.20, 2018, vegyes technika papíron, keretezve, 32×32 cm

mutató *Év vége* című alkotása a kötelezőnek ható művészet visszasságait, a művészetoktatás recycling jellegének anomáliáit és az év vége boldog-szomorú pillanatának csendjét fogalmazza meg. Hasonló az *Oktatásból kivonva* is, amely egy gipszszobormásolatot ábrázol buborékfóliával körülveve – a művészeti iskolák egyszerre fennkölt és profán karakterét hangsúlyozva.

Motiválatlanul című nagy méretű munkája szintén személyes élményekből táplálkozik. Felülnézetből ábrázolt udvari jelenetet látunk: a diákok a szabadban, modell után festenek. A kompozíciót vizuálisan és tematikailag is

Ezeknél a munkáknál kiemelt szerepet kap a fotóhasználat, hiszen Szabó Franciska talált sajtóképekből indul ki. A fotók azonban nem egyszerűen bázist nyújtanak a festményei számára, a sorozat azt a kérdést is felteszi, hogy mi a média szerepe a közmunka interpretálásában.

Szabó Franciska képein az utóbbi években a festéstechnikában is változás tapasztalható. A korábbiaktól eltérő módon – amikor nagy szerepet kapott a fiatal festőművész mesterségbeli tudásának demonstrálása – az új munkákon redukáltabb megoldás látszik kialakulni. Rendkívül tudatos és szigorú tervezés eredménye, ahogy a festő a maga által kevert pigment-plextol összetételű olajfestékkel kombinálja.